

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

IZVRŠNI ODBOR

Broj: 17471

Beograd 21.08.2008 godine

**PRAVILA POSLOVANJA
ODELJENA ZA BROKRSKO DILERSKE POSLOVE
KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD**

Beograd, avgust 2008. godine

Na osnovu člana 134. Zakona o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata (Sl. glasnik RS, br. 47/2006), člana 28. Pravilnika o uslovima za obavljanje delatnosti brokersko dilerskog društva (Sl. glasnik RS, br. 100/2006) i člana 31. stav 2. tačka 18. Statuta Komercijalne banke a.d. Beograd, Izvršni odbor Komercijalne banke a.d. Beograd dana 21.08.2008. godine donosi

PRAVILA POSLOVANJA ODELJENJA ZA BROKERSKO DILERSKE POSLOVE KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilima Komercijalna banka AD Beograd, koja je Rešenjem o davanju dozvole za obavljanje delatnosti ovlašćene banke br.5/0-10-727/4-05 koje je donela Komisija za hartije od vrednosti dana 15.04.2005.godine dobila dozvolu za obavljanje delatnosti ovlašćene banke u okviru Odeljenja za brokerske i dilerske poslove (u daljem tekstu: Ovlašćena banka), usaglašava svoje poslovanje i akta sa Zakonom o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata i Pravilnikom o uslovima za obavljanje delatnosti brokersko-dilerskog društva (u daljem tekstu: Pravilnik).

Član 2.

Ovim pravilima se uređuju :

- 1) vrste poslova koje obavlja Ovlašćena banka i uslovi i način njihovog obavljanja,
- 2) vrste naloga klijenata, način i redosled njihovog izvršenja,
- 3) međusobna prava i obaveze Ovlašćene banke i njenih klijenata
- 4) etički kodeks,
- 5) druga pitanja u skladu sa zakonom i drugim propisima.

II VRSTE POSLOVA, USLOVI I NAČIN NJIHOVOG OBAVLJANJA

Član 3.

Ovlašćena banka obavlja sledeće poslove:

- 1) posredovanje u kupovini i prodaji hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata i kupovina i prodaja tih instrumenata u svoje ime, a za račun nalagodavca, odnosno u ime i za račun nalagodavca (brokerski poslovi);
- 2) kupovina i prodaja hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata u svoje ime i za svoj račun, radi ostvarivanja razlike u ceni (dilerski poslovi);
- 3) obavezna kupovina i prodaja hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata u svoje ime i za svoj račun po ceni koju unapred objavljuje Ovlašćena banka (poslovi market-mejkera);
- 4) upravljanje hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima u ime i za račun nalagodavca (poslovi portfolio menadžera);

5) organizovanje izdavanja hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa neprodatih hartija od vrednosti, odnosno organizovanje uključivanja hartija od vrednosti na organizovano tržište (poslovi agenta emisije);

6) organizovanje izdavanja hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata sa obavezom njihovog otkupa od izdavaoca radi dalje prodaje, ili sa obavezom otkupa od izdavaoca neprodatih hartija od vrednosti (poslovi pokrovitelja emisije);

7) pružanje savetodavnih usluga u vezi sa poslovanjem hartijama od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata (poslovi investicionog savetnika).

Član 4.

Pod trgovinom hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima, u smislu ovih pravila, podrazumeva se kupovina ili prodaja akcija, dužničkih hartija od vrednosti (obveznica i dr.), varanata, depozitnih potvrda i finansijskih derivata – standardizovanih i nestandardizovanih (fjučers ugovora i opcijskih ugovora i drugih finansijskih instrumenata).

Pored trgovine iz stava 1. ovog člana, Ovlašćena banka može obavljati trgovinu i drugim hartijama od vrednosti i finansijskim instrumentima koji su utvrđeni u skladu sa zakonom i Pravilnikom.

Odredbe ovih pravila kojima se uređuje trgovina hartijama od vrednosti shodno se primenjuju i na trgovinu finansijskim derivatima i drugim finansijskim instrumentima.

Član 5.

Ovlašćena banka obavlja trgovinu hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima na organizovanom tržištu (berzanskom i vanberzanskom).

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, Ovlašćena banka može obavljati trgovinu hartijama od vrednosti i van organizovanog tržišta u slučajevima propisanim zakonom.

Član 6.

Ovlašćena banka u svom poslovanju poštuje načelo ravnopravnosti klijenata i rukovodi se isključivo interesima klijenata, vodeći posebno računa o najpovoljnijoj ceni i najboljem izvršenju naloga.

Član 7.

Ovlašćena banka obavlja dilerske poslove, poslove marker-mejkera i poslove investicionog savetnika na način i pod uslovima propisanim zakonom i Pravilnikom i iste neposredno primenjuje.

Član 7a.

Poslovi Ovlašćene banke se obavljaju u posebnom organizacionom delu Banke, Odeljenju brokersko dilerskih poslova. Poslovi Ovlašćen banke se obavljaju isključivo u prostorijama Odeljenja brokersko dilerskih poslova.

Direktor Ovlašćene banke, u skladu sa svojim ovlašćenjima datim od strane Izvršnog odbora Banke, može ovlastiti radnike u Filijalama i ekspoziturama Banke za obavljanje pojedinih vrsta brokerskih poslova.

Prostorije Ovlašćene banke moraju biti fizički razgraničene u odnosu na druge organizacione delove banke radi sprečavanja nedozvoljenog protoka poverljivih informacija, kao i sprečavanja sukoba interesa zaposlenih u Ovlašćenoj banci i klijenata Ovlašćene banke. Samo zaposleni u Ovlašćenoj banci i lica sa posebnim ovlašćenjima mogu imati pristup prostorijama, radnim stanicama i dokumentaciji Ovlašćene banke, što omogućava uvid u podatke koji se smatraju poslovnom tajnom.

a) Brokerski poslovi

Član 8.

Ovlašćena banka obavlja brokerske poslove na način i pod uslovima utvrđenim zakonom, Pravilnikom i ovim pravilima.

a.1. Vrste naloga klijenta

Član 9.

Klijent može ispostavljati Ovlašćenoj banci sledeće vrste naloga za kupovinu ili prodaju hartija od vrednosti prema:

- 1) Vrsti posla:
 - nalog za kupovinu hartija od vrednosti,
 - nalog za prodaju hartija od vrednosti;
- 2) Ceni:
 - tržišni nalog,
 - nalog sa limitiranom cenom;
- 3) Vremenu trajanja:
 - dnevni nalog (prestaje da važi na kraju radnog dana u kojem je ispostavljen),
 - nalog do dana (u roku trajanja od najduže 90 dana),
 - nalog do opoziva (sa rokom trajanja 90 dana).

Pored osnovnih vrsta naloga iz stava 1. ovog člana, klijent može Ovlašćenoj banci ispostavljati i druge vrste naloga utvrđene aktima organizatora tržišta koji organizuje berzansko odnosno vanberzansko tržište na kojem se ispostavljaju takvi nalozi.

a.2. Prijem naloga

Član 10.

Ovlašćena banka prima naloge klijenata u poslovnim prostorijama svog sedišta, mestu obavljanja delatnosti organizacionih delova Banke i/ili u poslovnim prostorijama drugog pravnog lica koje ne može biti izdavalac hartija od vrednosti za koje se primaju nalozi., a sve pod uslovima utvrđenim zakonom i Pravilnikom.

a.3. Način prijema naloga

Član 11.

Ovlašćena banka može primati naloge klijenata:

- 1) neposrednim uručenjem naloga,
- 2) putem pošte,
- 3) putem telefaksa,
- 4) putem jedinstvene sistemske aplikacije na šalterima Komercijalne banke,
- 5) e-mail-om,
- 6) elektronskim putem na način kako je propisano Korisničkim uputstvom aplikacije za Web naloge „Kombank trader“, koje je sastavni deo ovih Pravila,
- 7) putem telefona, ukoliko se koristi uređaj čije tehničke karakteristike snimanja tonskog zapisa obezbeđuju tačnost i pouzdanost, a prema uputstvu Komercijalne banke koje je sastavni deo ovih Pravila.

a.4. Način, uslovi i redosled izvršenja naloga klijenta

Član 12.

Ovlašćena banka je dužna da najkasnije narednog radnog dana od dana prijema naloga klijenta za kupovinu ili prodaju hartija od vrednosti, na način predviđen ugovorom, odnosno na način na koji je Klijent ispostavio nalog, dostavi Klijentu potvrdu o prijemu naloga, odnosno potvrdu o prijemu izmene ili opoziva naloga.

Potvrda o prijemu naloga sadrži sve elemente propisane Pravilnikom.

Član 13.

Izvršavanje naloga za kupovinu ili prodaju hartija od vrednosti vrši se unošenjem elemenata ispostavljenih naloga u centralnu bazu informacionog sistema organizatora tržišta koji je naveden u nalogu.

Ovlašćena banka je dužna da izvršava naloge za kupovinu ili prodaju hartija od vrednosti na organizovanom tržištu unosom po redosledu prijema naloga, ukoliko organizovano tržište svojim posebnim pravilima za trgovanje određenom hartijom od vrednosti nije utvrdilo drugačiji redosled izvršavanja naloga.

Kad je klijent ispostavio nalog kao dnevni nalog, Ovlašćena banka je dužna da ispostavi taj nalog u informacioni sistem organizatora tržišta odmah, nakon provere pokrivenosti naloga (istog dana prema redosledu prijema naloga), odnosno ako je nalog ispostavljen nakon završetka trgovanja, na početku trgovanja prvog narednog dana.

Kada klijent nalogom ne odredi cenu, takav nalog smatra se tržišnim nalogom i prestaje da važi istekom dana kada je unet u informacioni sistem organizatora tržišta na način propisan ovim članom.

Član 14.

Kada klijent u nalogu za kupovinu ili prodaju hartija od vrednosti odredi cenu tih hartija, izražena cena predstavlja:

- 1) kod naloga za kupovinu - maksimalnu cenu koju je nalogodavac spreman da plati za određenu hartiju od vrednosti,
- 2) kod naloga za prodaju - minimalnu cenu koju je nalogodavac spreman da prihvati za određenu hartiju od vrednosti.

Član 15.

Realizacijom naloga smatra se zaključivanje transakcija na organizovanom tržištu ili van organizovanog tržišta u slučajevima propisanim zakonom.

Nalog može biti realizovan u celosti ili delimično.

Ovlašćena banka je dužna da najkasnije narednog radnog dana od dana realizacije naloga, na način predviđen ugovorom, odnosno na način na koji je nalog ispostavljen, klijentu dostavi obaveštenje o realizaciji naloga.

Obaveštenje o realizaciji naloga sadrži elemente koje propisuje Komisija za hartije od vrednosti (u daljem tekstu: Komisija).

b) Poslovi upravljanja hartijama od vrednosti (portfolio menadžer)

Član 16.

Ovlašćena banka obavlja poslove portfolio menadžera na način i pod uslovima utvrđenim zakonom, Pravilnikom i ovim pravilima.

Član 17.

Ugovorom o upravljanju hartijama od vrednosti Ovlašćena banka se obavezuje da će za račun klijenta, novčana sredstva klijenta ulagati u hartije od vrednosti, odnosno da će primiti na upravljanje hartije od vrednosti klijenta, a klijent se obavezuje da će za tu uslugu platiti proviziju.

Ugovor o upravljanju hartijama od vrednosti obavezno sadrži sledeće bitne elemente:

- 1) iznos novčanih sredstava, odnosno vrstu i količina hartija od vrednosti koje klijent stavlja na upravljanje Ovlašćenoj banci radi kupovine, odnosno prodaje tih hartija;
- 2) politiku ulaganja u hartije od vrednosti;
- 3) uslove pod kojima klijent poverava hartije od vrednosti na upravljanje Ovlašćenoj banci;
- 4) visinu provizije i osnovicu za obračun i naplatu provizije;
- 5) izveštavanje o bitnim promenama vrednosti portfelja;
- 6) druga međusobna prava i obaveze.

Sastavni deo ugovora o upravljanju hartijama od vrednosti čini spisak svih hartija od vrednosti koje klijent poverava Ovlašćenoj banci na upravljanje (sa izvodom sa vlasničkog računa hartija od vrednosti klijenta na dan zaključenja ugovora), kao i izvod o stanju na novčanom računu klijenta u kojem je naveden iznos novčanih sredstava koja klijent poverava Ovlašćenoj banci za kupovinu hartija od vrednosti.

Na osnovu ugovora o upravljanju hartijama od vrednosti, Ovlašćena banka otvara i vodi poseban račun za klijent kod Centralnog registra (račun upravljanja).

Član 18.

Ovlašćena banka je dužna da klijentu najmanje jednom mesečno dostavi izveštaj o stanju na računu upravljanja tog klijent, prema stanju poslednjeg dana perioda na koji se izveštaj odnosi.

Ovlašćena banka je dužna da klijenta upozna sa poreskim obavezama koje se odnose na promet i držanje hartija od vrednosti u portfelju, kao i sa drugim troškovima.

Ovlašćena banka može vršiti prenos portfelja hartija od vrednosti klijenta samo brokersko-dilerskim društvima, odnosno ovlašćenim bankama, koje imaju dozvolu za obavljanje poslova portfolio menadžera, uz prethodnu pisanu saglasnost klijenta.

Ovlašćena banka je dužna da čuva dokumentaciju i podatke o činjenicama koje su uticale na utvrđivanje i promenu vrednosti u portfeljima hartija od vrednosti kojima upravlja Ovlašćena banka, kao i podatke koji su uticali na procenu vrednosti portfelja.

Član 19.

Članovi Upravnog odbora, Izvršnog odbora, Direktor Odeljenja za brokerske i dilerske poslove (u daljem tekstu: Direktor) i zaposleni u Ovlašćenoj banci mogu ulagati u portfelje hartija od vrednosti kojima upravlja Ovlašćena banka ako takva ulaganja nisu u suprotnosti sa načelima sigurnog i dobrog poslovanja Ovlašćene banke i odredbama ovih pravila koja uređuju etički kodeks.

b.1.Politika ulaganja i upravljanje rizikom

Član 20.

Ovlašćena banka upravlja hartijama od vrednosti klijenta sa ciljem da poveća vrednost tih hartija kroz kapitalnu dobit i pripadajuća prava (dividende, kamate i sl.) uz minimiziranje rizika preko disperzije ulaganja, a radi ostvarenja što veće dobiti.

Član 21.

Ovlašćena banka je dužna da, prilikom upravljanja hartijama od vrednosti klijenta, upravlja rizikom na način koji obezbeđuje maksimalnu sigurnost klijenta, s obzirom na vrstu hartija od vrednosti koje će se kupiti iz novčanih sredstava klijenta, karakteristike izdavaoca tih hartija, najveći dozvoljeni iznos ulaganja u hartije od vrednosti jednog izdavaoca i s njim povezanih lica, kao i s obzirom na druge okolnosti koje određuju stepen rizika ulaganja i politiku ulaganja.

Principi upravljanja rizikom odnosno način na koji se vrši diversifikacija portfelja hartija od vrednosti klijenta uređuju se ugovorom zaključenim između Ovlašćene banke i klijenta, pri čemu klijent može da se opredeli za jedan od sledećih načina upravljanja rizikom prilikom ulaganja novčanih sredstava u hartije od vrednosti:

- ulaganje isključivo u jednu vrstu hartija od vrednosti: vlasničke ili dužničke;
- ulaganje u hartije od vrednosti samo određenih izdavaoca zavisno od grane delatnosti, poslovanja i drugih karakteristika izdavaoca;
- ulaganje u hartije od vrednosti tačno određenih izdavaoca;
- ulaganje u raznovrsne hartije od vrednosti zavisno od visine procenjene kapitalne dobiti u određenom periodu;
- ulaganje u hartije od vrednosti zavisno od drugih kriterijuma koje klijent opredeli.

Član 22.

Struktura portfelja hartija od vrednosti bliže se utvrđuje ugovorom zaključenim između Ovlašćene banke i klijenta o upravljanju hartijama od vrednosti.

Ovlašćena banka je dužna da obezbedi odgovarajuću strukturu portfelja promptnom kupovinom i prodajom hartija od vrednosti za račun klijenta.

Član 23.

Prilikom upravljanja hartijama od vrednosti klijenta, Ovlašćena banka ne može ulagati novčana sredstva tog klijenta u kupovinu hartija od vrednosti:

- 1) koje sadrže obavezu kupovine određene imovine ili prava u budućnosti, bez prethodne pismene saglasnosti klijenta;
- 2) koje nisu predmet javne ponude na organizovanom tržištu;
- 3) čiji je izdavalac Banka ili sa njom povezana lica.

Član 24.

Kada Ovlašćena banka ne može uložiti novčana sredstva iz portfelja klijenta u hartije od vrednosti, u skladu sa ugovorenim politikom ulaganja, Ovlašćena banka može, uz prethodnu saglasnost klijenta, ta sredstva uložiti u svoje ime, a za račun klijenta u obliku bankarskih novčanih depozita.

Član 25.

Podaci na osnovu kojih portfolio menadžer donosi odluke o investiranju u pojedine hartije od vrednosti moraju biti dostupni klijentu pre zaključenja ugovora o upravljanju hartijama od vrednosti.

b.2. Procena vrednosti portfelja

Član 26.

Procenu vrednosti portfelja Ovlašćena banka vrši najmanje jednom mesečno, na osnovu tržišne vrednosti hartija od vrednosti iz kojih se taj portfelj sastoji, a o čemu je Ovlašćena banka dužna da obavesti klijenta.

Prilikom procene vrednosti portfelja moraju se uzeti u obzir svi prinosi koje hartije od vrednosti iz portfelja donose (kamate, dividende i drugi prinosi).

Prilikom obračuna prinosa od hartija od vrednosti iz portfelja moraju se uzeti u obzir i podaci o poreskim obavezama po osnovu držanja i prometa hartija od vrednosti, kao i drugi troškovi.

b.3. Obaveštavanje klijenta

Član 27.

Izveštaj o proceni vrednosti portfelja sadrži elemente utvrđene Pravilnikom.

Ovlašćena banka je dužna da, nakon svake bitnije promene vrednosti portfelja, klijentu dostavi obaveštenje o tim promenama u roku koji ne može biti kraći od tri radna dana od dana nastupanja svake bitnije promene vrednosti portfelja.

Pod bitnijim promenama vrednosti portfelja hartija od vrednosti smatra se svaka promena u vrednosti portfelja u rasponu od +/- 10% ili ugovorom o upravljanju utvrđenom manjem rasponu.

c. Poslovi agenta emisije

Član 28.

Ovlašćena banka obavlja poslove agenta emisije na način i pod uslovima utvrđenim zakonom, Pravilnikom i ovim pravilima.

Član 29.

Kada obavlja poslove agenta emisije, Ovlašćena banka za klijenta, izdavaoca hartija od vrednosti, organizuje poslove u vezi sa:

- 1) izdavanjem hartija od vrednosti javnom ponudom ili bez javne ponude;
- 2) uključivanjem hartija od vrednosti izdatih javnom ponudom ili bez javne ponude na organizovano tržište.

Poslove iz stava 1. ovog člana Ovlašćena banka obavlja na način koji će omogućiti primenu strategije u organizovanju izdavanja hartija od vrednosti koja je najpovoljnija za klijenta, posebno vodeći računa o tome da li se izdavanje vrši javnom ponudom ili bez javne ponude hartija od vrednosti.

Član 30.

Ovlašćena banka, kao agenta emisije, obavlja sledeće poslove:

1) konsalting koji obuhvata:

- upoznavanje klijenata sa zakonskim propisima;
- sagledavanje pozitivnih i negativnih efekata izdavanja hartija od vrednosti;
- predloge za donošenje poslovnih odluka koji se odnose na postupak izdavanja hartija od vrednosti.

2) organizovanje poslova izdavanja hartija od vrednosti koje obuhvata:

- učešće Ovlašćene banke u pripremi prospekta za izdavanje hartija od vrednosti javnom ponudom, odnosno obaveštenja o izdavanju hartija od vrednosti bez javne ponude;
- pripremu za organizovanje upisa i uplate hartija od vrednosti;
- obaveštavanje investitora o izdavanju hartija od vrednosti;
- organizovanje mesta za upis i uplatu hartija od vrednosti;
- vršenje prezentacija kod izdavanja hartija od vrednosti javnom ponudom;
- druge poslove u skladu sa ugovorom između klijenta i Ovlašćene banke.

3) organizovanje poslova uključivanja hartija od vrednosti na berzansko ili vanberzansko tržište obuhvata:

- učestvovanje u pripremi prospekta i druge dokumentacije za izdavanje odobrenja Komisije radi uključivanja tih hartija na organizovano tržište;
- pripremu zahteva i druge dokumentacije koji se podnose organizatoru tržišta za uključivanje hartija od vrednosti na berzansko ili vanberzansko tržište;
- druge poslove u skladu sa ugovorom između klijenta i Ovlašćene banke.

Član 31.

Ugovorom o organizovanju izdavanja hartija od vrednosti bez obaveze otkupa Ovlašćena banka se obavezuje da organizuje izdavanje tih hartija, putem javne ponude ili bez javne ponude, tako što će nastojati da treća lica vrše upis i uplatu hartija od vrednosti, a klijent se obavezuje da za tu uslugu plati Ovlašćenoj banci naknadu.

Član 32.

Ugovorom o obavljanju poslova agenta emisije između Ovlašćene banke i klijenta, izdavaoca hartija od vrednosti, može se ograničiti obaveza Ovlašćene banke na određenu vrstu posla koju obavlja agent emisije (da li se obaveza agenta odnosi na jednu ili više emisija hartija od vrednosti koje se izdaju i način organizovanja poslova distribucije ili uključivanja hartija od vrednosti na organizovano tržište).

d. Poslovi pokrovitelja emisije

Član 33.

U obavljanju poslova pokrovitelja emisije Ovlašćena banka organizuje izdavanje hartija od vrednosti sa obavezom njihovog otkupa od izdavaoca radi dalje prodaje ili sa obavezom otkupa od izdavaoca neprodatih hartija od vrednosti.

Član 34.

Ugovorom o izdavanju hartija od vrednosti sa obavezom otkupa Ovlašćena banka se obavezuje da od izdavaoca kupi sve hartije od vrednosti i potom organizuje njihovu dalju prodaju ili da kupi samo one hartije od vrednosti koje ostanu neupisane i neplaćene nakon isteka roka za upis i uplatu, a potom organizuje njihovu distribuciju, dok se izdavalac obavezuje da za te usluge plati naknadu.

Ugovor o organizovanju izdavanja hartija od vrednosti sa obavezom otkupa obavezno sadrži elemente propisane Pravilnikom.

III. MEĐUSOBNA PRAVA I OBAVEZE OVLAŠĆENE BANKE I KLIJENATA

Član 35.

Klijenti Ovlašćene banke su sva domaća i strana fizička i pravna lica, preduzetnici i druga lica upisana u registar nadležnih organa koja koriste poslovne usluge Ovlašćene banke, čiji identitet je Ovlašćena banka na propisan način utvrdila i sa kojim je zaključila ugovor.

Član 36.

Pre zaključenja ugovora sa klijentom o obavljanju pojedinih poslova, Ovlašćena banka je dužna da klijenta upozna o:

- 1) vrstama usluga koje vrši na osnovu dozvole za obavljanje delatnosti;
- 2) svim okolnostima koje su od značaja za donošenje odluke klijenta u vezi usluga koje Ovlašćena banka pruža svojim klijentima, kao i o rizicima koji su povezani sa tim uslugama.

Član 37.

Pre zaključenja ugovora sa Ovlašćenom bankom, klijent je dužan da Ovlašćenoj banci stavi na uvid isprave i drugu dokumentaciju na osnovu koje Ovlašćena banka može izvršiti identifikaciju klijenta i utvrditi da li su ispunjeni uslovi za izvršenje posla koji je predmet ugovora, a naročito:

- 1) ime odnosno naziv i adresu odnosno sedište klijenta;
- 2) matični broj (JMBG/MB) ili drugi identifikacioni broj za strana pravna ili fizička lica;
- 3) poreski identifikacioni broj za domaće pravno lice i za strano pravno i fizičko lice;
- 4) broj novčanog računa i naziv banke kod koje se vodi;
- 5) broj vlasničkog računa hartija od vrednosti;
- 6) druge podatke koji su neophodni za izvršenje posla.

Član 38.

Ovlašćena banka pruža usluge klijentu na osnovu zaključenog ugovora u pisanom obliku kojim se regulišu njihova međusobna prava i obaveze u skladu sa zakonom, Pravilnikom i ovim pravilima.

Član 39.

Ovlašćena banka je odgovorna klijentu za štetu koju prouzrokuje neizvršenjem, odnosno nepravilnim ili neblagovremenim izvršenjem naloga za kupovinu ili prodaju hartija od vrednosti, odnosno naloga za prenos, u skladu sa zakonom.

Član 40.

Klijent je odgovoran Ovlašćenoj banci za štetu, koja nastane zbog netačnih podataka i dokumentacije dostavljene Ovlašćenoj banci, neizvršenjem obaveza na dan saldiranja po zaključenim transakcijama i u drugim slučajevima propisanim zakonom i ugovorom.

Član 41.

Klijent je dužan da, na zahtev Ovlašćene banke, dostavlja informacije, podatke i izveštaje koje Ovlašćena banka smatra bitnim za zaštitu javnih interesa i interesa klijenta.

Klijent je dužan da Ovlašćenu banku obavesti o svakoj promeni informacija i podataka iz stava 1. ovog člana odmah, a najkasnije u roku od sedam (7) dana od dana nastanka promene.

Član 42.

Klijent sa kojim Ovlašćena banka ima zaključen ugovor o obavljanju korporativnih poslova dužan je da dostavlja periodični i godišnji izveštaj o svom poslovanju, izveštaj o reviziji i izveštaj Centra za bonitet.

Klijent iz stava 1. ovog člana dužan je da u pisanoj formi najmanje petnaest dana unapred ili, ako to nije moguće, odmah po nastaloj promeni obavesti Ovlašćenu banku o:

- 1) izmenama, odnosno dopunama akta o osnivanju i statuta;
- 2) promeni lica ovlašćenih za poslovanje sa Ovlašćenom bankom;
- 3) statusnim promenama;
- 4) sticanju, odnosno prestanku statusa klijenta kod drugog društva;
- 5) povećanju, odnosno smanjenju osnovnog kapitala;

- 6) promeni većinskih akcionara (onih koji imaju više od 10% akcija klijenta);
- 7) kada postoji mogućnost da klijent postane ili je već postao insolventan;
- 8) kada su prema klijentu preduzete mere od strane nadležnog organa;
- 9) kada je nad klijentom pokrenut postupak stečaja ili likvidacije;
- 10) drugim podacima bitnim za poslove koje Ovlašćena banka obavlja za račun klijenta.

IV OBEZBEĐENJE NAPLATE DUŽNIČKIH HARTIJA OD VREDNOSTI

Član 43.

Ovlašćena banka je dužna da se stara da klijenti - kupci dužničkih hartija od vrednosti naplate od izdavaoca tih hartija nominalnu vrednost, odnosno nominalnu vrednost i kamatu o roku dospeća tih hartija.

U obavljanju poslova iz stava 1. ovog člana Ovlašćena banka je dužna da Klijentu obezbedi sredstva obezbeđenja od izdavaoca dužničkih hartija od vrednosti:

- 1) neposredno, ako obavlja poslove agenta emisije za izdavaoca dužničkih hartija od vrednosti;
- 2) od drugog brokersko-dilerskog društva koje obavlja poslove agenta emisije.

U slučaju da Ovlašćena banka ne može obezbediti sredstva u smislu stava 2. ovog člana, dužna je da o tome obavesti klijenta-kupca pre izvršenja naloga za kupovinu dužničkih hartija od vrednosti.

Član 44.

Pod sredstvom obezbeđenja u smislu prethodnog člana podrazumeva se:

- 1) bankarska garancija ili jemstvo;
- 2) akceptirana ili avalirana menica i blanko solo menica;
- 3) realno obezbeđenje: založno pravo na nepokretnostima, hartije od vrednosti koje se mogu prenositi, druge stvari, prava i potraživanja koji mogu biti predmet zaloge saglasno Zakonu o obligacionim odnosima;
- 4) druga sredstva obezbeđenja.

V. PROVIZIJA I DRUGE NAKNADE OVLAŠĆENE BANKE

Član 45.

Klijent je dužan da Ovlašćenoj banci plati proviziju odnosno naknadu za izvršene usluge (u daljem tekstu: tarifa), saglasno ugovoru.

Iznos tarife utvrđuje se ugovorom zaključenim između klijenta i Ovlašćene banke za određenu vrstu usluga u skladu sa maksimalnom visinom provizije utvrđenom Pravilnikom o tarifi.

Kada obavlja poslove kupoprodaje hartija od vrednosti za račun klijenta, u nalogu za kupovinu ili prodaju za koji je Ovlašćena banka izdala potvrdu o prijemu naloga, kao posebnom ugovoru o nalogu , precizira se visina provizije za tu transakciju u skladu sa provizijom utvrđenom ugovorom o posredovanju odnosno zastupanju klijenta.

Član 46.

Pravilnikom o tarifi Ovlašćene banke utvrđuje se maksimalni iznos tarife koju klijent plaća Ovlašćenoj banci.

Ovlašćena banka je dužna da Pravilnik iz stava 1. ovog člana, pre njegove primene, dostavi Komisiji i istakne ga u svojim poslovnim prostorijama, kao i da ga objavi na svojoj internet stranici.

VI. ETIČKI KODEKS

Član 47.

Ovlašćena banka i svi zaposleni u Ovlašćenoj banci dužni su da se u svom radu pridržavaju Etičkog kodeksa članova profesionalnog udruženja berzi i berzanskih posrednika, koji se neposredno primenjuje, i ovih pravila.

Član 48.

Ovlašćena banka se stara o stručnom obrazovanju i usavršavanju zaposlenih u Ovlašćenoj banci.

Član 49.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci ne smeju :

- 1) iznositi podatke u vezi berzanske i vanberzanske trgovine koji su neistiniti, istinite podatke iskrivljavati ili ih namerno izostavljati;
- 2) učestvovati u poslu ili aktivnosti koja se vrši sa ciljem da se prevari lice koje se bavi kupovinom ili prodajom hartija od vrednosti;
- 3) vršiti aktivnosti koje su u suprotnosti sa poslovanjem Ovlašćene banke;
- 4) iznositi netačne podatke i informacije o Ovlašćenoj banci.

Član 50.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci mogu voditi razgovor sa klijentima o nezvaničnim informacijama ili informacijama koje su objavljene u okviru berzanske i vanberzanske trgovine ako se u razgovoru navede da su informacije nezvanične ili ako se navede izvor tih informacija.

Član 51.

Preporuke koje zaposleni u Ovlašćenoj banci daju klijentima moraju biti razumno obrazložene.

Kada se preporučuje kupovina ili prodaja određenih hartija od vrednosti, uz preporuku se mora navesti i informacija na kojoj se zasniva ta preporuka, kao i tržišna cena hartija od vrednosti u trenutku kada je preporuka data.

Član 52.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci ne mogu imati udeo u dobiti iz poslova koje su obavili za svoje klijente, niti po tom osnovu obećavati ili davati bilo kakve garancije.

Član 53.

Ovlašćena banka može snimati telefonske razgovore svojih zaposlenih sa klijentima pod uslovima i na način regulisan posebnom odlukom Izvršnog odbora Banke s tim što je Ovlašćena banka dužna da sa sadržinom te odluke upozna klijenta pre zaključenja ugovora.

Svako zaposleno lice u Ovlašćenoj banci je dužno da lice koje nije poznato sa odlukom iz stava 1. ovog člana na početku telefonskog razgovora upozori da se razgovor snima.

Član 54.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci dužni su da dostave obaveštenje Ovlašćenoj banci u pisanom obliku o svojoj nameri da kupuju ili prodaju hartije od vrednosti pre ispostavljanja naloga za kupovinu odnosno prodaju hartija od vrednosti na organizovanom tržištu.

Obaveštenje o nameri kupovine ili prodaje hartija od vrednosti sadrži: vrstu, količinu i cenu hartija od vrednosti te naziv i sedište brokersko – dilerskog društva preko kojeg će se izvršiti kupovina ili prodaja hartija od vrednosti na organizovanom tržištu.

Član 55.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci ne smeju trgovati određenim hartijama od vrednosti ako su u posedu privilegovanih informacija, a takođe su dužni da odbiju prijem naloga za kupovinu ili prodaju hartija od vrednosti od lica za koje smatraju da su u posedu takvih informacija.

Član 56.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci ne smeju primati niti davati poklone, osim onih koji se daju u marketinške svrhe, uobičajene u poslovnom svetu.

Član 57.

Zaposleni u Ovlašćenoj banci dužni su da od Izvršnog odbora pribave pisanu saglasnost za obavljanje dopunskog rada kod drugih lica, u skladu sa zakonom.

Dopunski rad kod drugih lica ne može biti iz delokruga rada brokera, portfolio menadžera, investicionih savetnika i ostalih zaposlenih Ovlašćene banke, niti na bilo koji način u vezi sa obavljanjem berzanske ili vanberzanske trgovine.

VII. POSLOVNA TAJNA

Član 58.

Direktor i zaposleni u Ovlašćenoj banci su dužni da čuvaju kao poslovnu tajnu:

- 1) privilegovane informacije koje saznaju u obavljanju svog posla i koje bi mogle uticati na cenu hartija od vrednosti;
- 2) podatke o klijentu i stanju na njegovim računima, o kojima Ovlašćena banka ima saznanje u obavljanju svojih poslova.

Podaci o klijentu i njegovim računima mogu se saopštavati trećim licima samo uz pismenu saglasnost klijenta ili nadležnim državnim organima na njihov zahtev, u skladu sa zakonom i ovim pravilima.

Obaveza čuvanja poslovne tajne traje i posle prestanka radnog odnosa.

Posebnim pravilnikom o poslovnoj tajni utvrđuje se način zaštite podataka koji se smatraju poslovnom tajnom.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Izmene i dopune ovih pravila donosi Izvršni odbor.

Član 60.

Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju da važe Pravila poslovanja Odeljenja za brokerske i dilerske poslove Komercijalne banke AD Beograd broj 22180 od 08.12.2006. godine.

Član 61.

Pravila poslovanja stupaju na snagu danom prijema Rešenja Komisije o davanju saglasnosti i objavljuju se na internet prezentaciji Banke.

ZAMENIK PREDSEDNIKA
IZVRŠNOG ODBORA

Dr Predrag Mihajlović

PREDSEDNIK
IZVRŠNOG ODBORA

Ivica Smolić